

متقی، حسین، ۱۳۴۸-
جستاری درباره اسلام و تشیع در اروپا با تأکید بر تشیع در آلمان / حسین
متقی... قم: نشر ادیان، ۱۳۹۰.
۳۰۰ ص - (نشر ادیان).

ISBN: 978-964-2908-52-3

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.^{*}
کتابنامه: ص ۲۹۲ - ۲۸۹.

نمایه

۱. شیعه - آلمان. ۲. اسلام - اروپا - تاریخ. الف. نشر ادیان. ب.
عنوان.

۲۹۷/۵۳۴۳۱

BP ۲۳۹ / م ۱۶ ج ۵

۱۳۹۰

۲۶۳۸۲۲۴

کتابخانه ملی ایران

جُستاری درباره اسلام و تشیع در اروپا

با تأکید بر تشیع در آلمان

نشر ادیان

جستاری درباره اسلام و تشیع در اروپا با تأکید بر تشیع در آلمان

- مؤلف: حسین متقی
- ناشر: نشر ادیان
- نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۰
- چاپ: نگارش
- شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
- قیمت: ۵۰۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۰۸-۵۲-۳
- حق چاپ و نشر محفوظ است.

• مراکز پخش:

تهران، خ حافظ، نرسیده به چهارراه کالج، نبش کوچه بامشاد، شماره ۴۰۹،
پکنا (پخش کتب اسلامی و انسانی) تلفن: ۵ - ۸۸۹۴۰۳۰۳ (۰۲۱)
قم، پردیسان، روبه روی مسجد امام صادق (ع)، دانشگاه ادیان و مذاهب.
تلفن: ۱۳ - ۲۸۰۲۶۱۰ (۰۲۵۱)، نمابر: ۲۸۰۳۱۷۱ (۰۲۵۱)

سخن ناشر

از زمان ورود سربازان اسلام از طریق تنگه جبل الطارق در شاخ آفریقا، به شبه جزیره ایبریا (اسپانیا و پرتغال امروزی) در سال ۹۲ق/۷۱۱م و پیشروی معجزه آسای آنان، تا قلب فرانسه و آشنایی تدریجی غربیان یا فرهنگ اسلامی، بیش از ۱۲۰۰ سال می گذرد و امروز در آستانه ورود به قرن بیست و یکم میلادی، قاره سبز اروپا چهاردهمین قرن حضور پیوسته اسلام و پیروان با استقامت این دین تعالی بخش را در این منطقه از جهان، تجربه می کند. میراث تمدنی و تاریخی و کهن هزارساله اسلام و مسلمانان در جای جای شبه جزیره ایبریا و تاریخ پرفراز و نشیب ۹ قرن حضور پرنرنگ اسلام در اندلس، شاهدی گویا و روشن از این حضور غالب و تأثیرگذار بر فرهنگ غربی در قرون وسطا به شمار می روند.

تردیدی نیست نخستین آشنایی اروپاییان با اسلام شیعی در مواجهه با دولت های اداره شده (زیدی) در آفریقه و فاطمیان (اسماعیلی) در مصر صورت گرفته است و دریافت های اولیه آنان از اصل و ماهیت این دین و نیز تفاوت در نگرش های آن دو دیدگاه (اسلام اموی و اسلام شیعی)، بایستی به تدریج زمینه های اولیه اسلام شناسی و شیعه شناسی را در غرب فراهم آورده باشد؛ اما به نظر نمی رسد، غربیان به طور دقیق تا روی کار آمدن صفویان در ایران، شناختی صحیح از آموزه های اصیل شیعه اثنی عشری (امامیه) و همزادی اسلام و تشیع راستین، داشته باشند.

خوشبختانه مطالعات اسلامی و به تبع آن، مطالعه بر روی متون کهن شرقیان، به‌ویژه «نگاه منشوری به میراث مکتوب کهن مسلمانان»، دیرنگامی است که ذهن خاورشناسان غربی را به خود معطوف ساخته است و البته در سال‌های اخیر افزون بر رونق، صورتی بین‌المللی نیز به خود گرفته است و این پروسه تقریباً در اکثر کشورهای غربی، رواج یافته است؛ اما به نظر می‌رسد مطالعات اسلامی - شیعی در آلمان، از تفکر، انعطاف و تحلیل جامع‌تر و نیز از غنای علمی و عمق بیشتری برخوردار بوده باشد؛ نگاهی به فهرست بلندبالای اسلام‌شناسان و شیعه‌پژوهان آلمانی و تحقیقات پر دامنه آنان در این روند، نشان از سهم تأثیرگذار آلمان‌ها در پیشبرد مطالعات اسلامی - شیعی دارد. به‌طور طبیعی شناخت بهتر نیازها و خلأهای پژوهشی و مطالعاتی و احیاناً نقد علمی آثار آنان و نیز تربیت اساتید متبحری در مطالعات شیعی برای تدریس در مجامع علمی غرب، همانند زنده‌یاد پروفیسور عبدالجواد فلاطوری، نیازمند تحقیقات بیشتر در زوایای پنهان این عرصه‌ها می‌باشد.

در این راستا، نشر ادیان، به‌منظور بالا بردن سطح آگاهی مخاطبان فرهیخته حوزوی و دانشگاهی و آشنایی آنان با اندیشه‌های خاورشناسان غربی، فضاها و زمینه‌های پژوهشی به‌ویژه در زمینه مطالعات اسلامی و شیعی در دیار غرب، با هدف استفاده بهینه و صحیح دانشمندان جوان، از ظرفیت‌ها و فرصت‌های علمی و پژوهشی و نیز پاسخگویی به پرسش‌ها، رفع نیازها و خلأهای مطالعاتی، به تألیف، ترجمه و انتشار آثاری در این زمینه‌ها، دست زده است.

کتاب جستاری درباره اسلام و تشیع در اروپا با تأکید بر تشیع در آلمان، از جمله این آثار است که به نظر می‌رسد مؤلف با استفاده از برخی منابع پژوهشی و با تکیه بر آمارها و برخی گزارش‌های پژوهشگران داخلی و خارجی، به سهم خویش، توانسته باشد به‌خوبی تصویری روشن از جایگاه تشیع و فعالیت‌های شیعیان در اروپا، به‌ویژه در کشور آلمان، ارائه دهد؛

هرچند که تا رسیدن به یک شناخت نسبی از فضاها، ظرفیت‌ها، فرصت‌ها و زمینه‌ها و نیز اهداف و برنامه‌های دقیق آنان، نیازمند پژوهش‌های بیشتر و عمیق‌تری نیز هست. پژوهش حاضر، که به اهتمام آقای حسین متقی، از دانش‌آموختگان دانشگاه ادیان و مذاهب، فراهم آمده، کوششی است در این راستا که اینک تقدیم علاقمندان می‌گردد و طبعاً چشم‌انتظار ملاحظات و نکته‌سنجی‌های خوانندگان فرهیخته و ژرف‌بین است.

نشر ادیان

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۳
۱. درآمدی بر سیر تاریخی اسلام و تشیع در اروپا.....	۱۷
۲. پیوندها و روابط مسیحیان و مسلمانان اروپا.....	۲۳
۳. گسترش روزافزون اسلام در اروپا.....	۳۳
الف) اسلام در فرانسه.....	۳۵
ب) اسلام در بریتانیا.....	۳۷
ج) اسلام در آلمان.....	۴۰
۴. جمعیت مسلمان کشورهای اروپایی.....	۴۳
۵. مطالعات شرقی، اسلامی و شیعی در دانشگاه‌های آلمان.....	۴۷
الف) تنودور نولدکه (۱۸۳۶-۱۹۳۰م).....	۵۰
ب) آنه ماربا شیمل (۱۹۲۲-۲۰۰۳).....	۵۲
ج) زابینه اشمیتکه (۱۹۶۴-).....	۵۶
۶. وضعیت دینی و فرهنگی مسلمانان آلمان.....	۱۰۲
۷. جمعیت‌ها، احزاب و مراکز اسلامی در آلمان.....	۱۳۱
۸. مجلس اعلای شیعیان آلمان.....	۱۴۷
۹. مرکز اسلامی امام علی(ع) در هامبورگ.....	۱۷۳
الف) تاریخچه بنیانگذاری و مراحل بنای مرکز.....	۱۷۴
ب) امامان مرکز اسلامی امام علی(ع).....	۱۷۸

۱۰. آکادمی علوم اسلامی (IWA) ۱۹۳
۱۱. روابط فرهنگی و سیاسی ایران - آلمان ۲۱۷
۱۲. کتابخانه‌های آلمان با نگاهی به کتابخانه دولتی برلین ۲۴۱
- الف) کتابخانه‌های آلمان و منابع مطالعاتی و پژوهشی ۲۴۱
- ب) کتابخانه دولتی برلین (میراث فرهنگی پروس) ۲۵۳
۱۳. همایش‌ها و کنفرانس‌ها درباره تشیع در آلمان ۲۶۱
- الف) کنفرانس سراسری علمای شیعه آلمان و نمایندگان مراکز اسلامی شیعی ۲۶۲
- ب) نخستین همایش مجلس اعلای شیعیان آلمان ۲۶۵
- ج) کنفرانس شیعه، خاستگاه فلسفه، عرفان و الاهیات ۲۷۰
۱۴. زمینه‌ها، فرصت‌ها و بایسته‌های مطالعات شیعی در آلمان ۲۷۵
- کتابنامه ۲۸۹
- نمایه ۲۹۳